

بسم الله الرحمن الرحيم

# مخزن القرآن

سوره

پدرم

www.ketab.ir

سرشناسه  
 عنوان و نام بدیدآور : تفسیر ریحانة القرآن (تفسیر سوره یس) / تألیف:  
 سید ابراهیم حسینی لیلابی  
 مشخصات نشر : قم: طلیعه سبز، ۱۳۹۲.  
 مشخصات ظاهری : ۴۸۸ ص.  
 شابک : 978-600-6055-66-4  
 وضعیت فهرست نویسی : فنیبا  
 یادداشت : کتابنامه: ص. [۴۸۵] - ۴۸۸؛ همچنین به صورت  
 زیرنویس.  
 موضوع : تفاسیر (سوره یس)  
 رده بندی کنگره : ۷۱۳۹۲ ت ۵ ح / BP ۱۰۲  
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۸  
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۲۸۳۵۸۶

## تفسیر ریحانة القرآن (سوره یس)

نویسنده: سید ابراهیم حسینی لیلابی

ناشر: طلیعه سبز

ویراستاران: آقایان سید اسماعیل حسینی و اکبر طهماسبی  
 لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۲۲۰۰۰ تومان

تلفن ناشر: ۰۹۱۲۷۵۰ ۶۵۳۶

## فهرست مطالب

|    |                                    |
|----|------------------------------------|
| ۱۵ | مقدمه                              |
| ۱۹ | مشخصات سوره                        |
| ۱۹ | فضیلت سوره ی «یس»                  |
| ۲۱ | ثواب قرائت سوره ی یس               |
| ۲۷ | بسم الله الرحمن الرحيم             |
| ۳۳ | معنای رحمن و رحیم                  |
| ۳۴ | فضیلت بسم الله                     |
| ۳۹ | با بسم الله خود را از خطر حفظ کن   |
| ۴۱ | آیات ۱-۴                           |
| ۴۲ | معانی مختلف یس                     |
| ۴۷ | قرآن معجزه ی جاودانه پیامبر ﷺ      |
| ۴۹ | قرآن تحریف نشده                    |
| ۵۱ | دعوت علی علیه السلام به قرآن موجود |
| ۵۲ | روایات تحریف                       |
| ۵۸ | راز سوگندهای قرآنی                 |

|     |       |                                              |
|-----|-------|----------------------------------------------|
| ۵۸  | ..... | فرق رسول و نبی و تعداد پیامبران              |
| ۶۰  | ..... | پیامبران اولوالعزم                           |
| ۶۱  | ..... | مراد از صراط مستقیم                          |
| ۶۵  | ..... | مسافت صراط                                   |
| ۶۶  | ..... | کیفیت عبور از صراط                           |
| ۶۹  | ..... | آیات ۵ و ۶                                   |
| ۷۲  | ..... | عزت از آن خداست                              |
| ۷۷  | ..... | آیه ی ۷                                      |
| ۷۸  | ..... | مراد از (قول) چیست؟                          |
| ۸۱  | ..... | آیات ۸ و ۹                                   |
| ۸۷  | ..... | گناه مانع شناخت انسان                        |
| ۸۸  | ..... | انسان اسیر آمال و شهوات                      |
| ۸۸  | ..... | صفات زشت یا زنجیرها                          |
| ۹۷  | ..... | آیه ی ۱۰                                     |
| ۹۹  | ..... | مرده کیست؟                                   |
| ۱۰۳ | ..... | آیه ی ۱۱                                     |
| ۱۰۷ | ..... | آیه ی ۱۲                                     |
| ۱۱۲ | ..... | امام مبین چیست؟                              |
| ۱۱۳ | ..... | لوح محفوظ چیست؟                              |
| ۱۱۴ | ..... | لوح محو و اثبات                              |
| ۱۱۸ | ..... | بدا چیست؟                                    |
| ۱۲۳ | ..... | نامه های اعمال                               |
| ۱۲۷ | ..... | امام مبین علی <small>علیه السلام</small> است |

|     |                                                               |
|-----|---------------------------------------------------------------|
| ۱۳۱ | آیات ۱۳ و ۱۴                                                  |
| ۱۳۴ | داستان مردم انطاکیه                                           |
| ۱۳۷ | نمایندگان حضرت عیسی <small>علیه السلام</small>                |
| ۱۴۱ | آیه ۱۵                                                        |
| ۱۴۳ | سخنی جالب از ابوعلی سینا                                      |
| ۱۴۵ | آیات ۱۶ و ۱۷                                                  |
| ۱۴۹ | آیات ۱۸ و ۱۹                                                  |
| ۱۵۲ | تفأل و تطییر: فال نیک و بد                                    |
| ۱۵۷ | آیات ۲۰ و ۲۱                                                  |
| ۱۶۰ | به قتل رساندن طرفداران پیامبران                               |
| ۱۶۱ | پیامبران و تبلیغ رایگان                                       |
| ۱۶۳ | حضرت داود و بی نیازی از بیت المال                             |
| ۱۶۴ | کار کردن علی <small>علیه السلام</small>                       |
| ۱۶۴ | پیامبر اسلام <small>صلی الله علیه و آله</small> و پاداش رسالت |
| ۱۷۲ | زندگی پیامبر اسلام <small>صلی الله علیه و آله</small>         |
| ۱۷۵ | شرط مرجعیت نزد تشیع                                           |
| ۱۷۶ | ابن زیاد و فریب دادن مردم                                     |
| ۱۷۹ | آیات ۲۲-۲۵                                                    |
| ۱۸۳ | شهادت حبیب نجار                                               |
| ۱۸۴ | پیشی گرفتن از پیروان پیامبران                                 |
| ۱۸۵ | گواه گرفتن بر ایمان                                           |
| ۱۸۶ | چطور وصیت کنیم                                                |
| ۱۸۹ | آیات ۲۶-۳۰                                                    |

|     |                                    |
|-----|------------------------------------|
| ۱۹۲ | زمان شهادت: ورود به بهشت           |
| ۱۹۳ | عالم برزخ                          |
| ۱۹۵ | دورنمایی از عالم برزخ              |
| ۱۹۶ | جایگاه شهادت                       |
| ۲۰۳ | آیات ۳۱ و ۳۲                       |
| ۲۱۱ | آیات ۳۳-۳۶                         |
| ۲۱۴ | زنده شدن زمین و نشانه‌ی قیامت      |
| ۲۱۵ | قدرت‌نمایی خداوند در زمین          |
| ۲۱۶ | روپانیدن دانه نشانه معاد           |
| ۲۱۹ | ارکان شکر                          |
| ۲۲۱ | حقیقت شکر                          |
| ۲۲۱ | ناشکری کفر است                     |
| ۲۲۲ | باید منعم پرست شد، نه نعمت پرست    |
| ۲۲۷ | آیات ۳۷-۴۰                         |
| ۲۳۰ | روز و شب از چه حاصل می‌شود         |
| ۲۳۲ | حرکت خورشید به سوی جایگاه خود      |
| ۲۳۷ | حکمت تغییر ماه                     |
| ۲۴۳ | آیات ۴۱-۴۶                         |
| ۲۵۰ | به آیات خداوند متعال اعتنائمی‌کنند |
| ۲۵۳ | آیه‌ی ۴۷                           |
| ۲۵۵ | آزمایش ثروتمندان توسط فقرا         |
| ۲۵۶ | اراده‌ی تکوینی و تشریعی            |
| ۲۵۷ | فضیلت انفاق                        |

- ۲۵۷ ..... خدا از انفاق شما با خیر است
- ۲۵۸ ..... رسیدن به مقام نیکوکاران
- ۲۵۸ ..... حکایت نخلستان ابو طلحه
- ۲۵۹ ..... چه بهتر که برای آن روز ذخیره کنم
- ۲۵۹ ..... انفاق زبیده همسر هارون الرشید
- ۲۶۰ ..... حکایت
- ۲۶۱ ..... ارزش انفاق و صدقه از دیدگاه امام صادق (ع)
- ۲۶۲ ..... انفاق به هر شکل و هر صورت
- ۲۶۵ ..... آیات ۴۸-۵۰
- ۲۶۷ ..... صیحه‌ی مرگ بار قیامت
- ۲۶۹ ..... همه ذی روح خواهند مرد
- ۲۷۲ ..... فاصله‌ی بوق میراندن و زنده کردن
- ۲۷۴ ..... فاصله‌ی دو نفخه‌ی بوق به قول دیگر
- ۲۷۵ ..... آیات ۵۱-۵۳
- ۲۷۷ ..... طلوع صبح قیامت
- ۲۷۸ ..... نفخه‌ی صور چند بار انجام خواهد گرفت
- ۲۸۱ ..... صور اسرافیل چیست؟
- ۲۸۷ ..... آیه‌ی ۵۴
- ۲۸۹ ..... قیامت بسیار بزرگ است
- ۲۹۱ ..... ترس از قیامت «عمر و» را به زانو درآورد
- ۲۹۱ ..... چه کسانی از فزع قیامت در امانند؟
- ۲۹۵ ..... آیات ۵۵-۵۸
- ۲۹۹ ..... سلام بر شما!

- ۳۰۰ ..... سلام بر بهشتیان
- ۳۰۲ ..... سلام هنگام بر خورد
- ۳۰۳ ..... سلام خدا دل پذیر است
- ۳۰۵ ..... بهشت جایگاه نیکوکاران
- ۳۰۵ ..... بهشت هم اکنون وجود دارد
- ۳۰۶ ..... اعتقاد مادر باره ی بهشت
- ۳۰۷ ..... وسعت بهشت
- ۳۰۸ ..... جبرئیل! خود را از رحمت من باز
- ۳۰۸ ..... بهشتیان شستشو می شوند
- ۳۰۹ ..... اهل بهشت پیر نمی شوند
- ۳۱۰ ..... دارایی یک مؤمن بهشتی
- ۳۱۱ ..... جمعه ها خداوند بر اهل بهشت خوش آمد می گوید
- ۳۱۲ ..... منازل اهل بهشت
- ۳۱۴ ..... تخت های بهشتی
- ۳۱۵ ..... نور بهشت از چیست؟
- ۳۱۶ ..... لباسهای اهل بهشت
- ۳۱۷ ..... غذاهای اهل بهشت
- ۳۱۹ ..... آب های بهشتی
- ۳۲۲ ..... نغمه ها و آوازهای بهشتی
- ۳۲۴ ..... همسران بهشت
- ۳۲۶ ..... حوریان بهشتی
- ۳۲۶ ..... عشق بازی با زنان بهشتی
- ۳۲۸ ..... زنان در بهشت از حوریان

|     |                                                       |
|-----|-------------------------------------------------------|
| ۳۲۸ | شرمساری حوریان از زنان دنیا.....                      |
| ۳۲۹ | سرچشمه آب‌ها.....                                     |
| ۳۳۳ | آیات ۵۹-۶۱.....                                       |
| ۳۳۴ | آیا نگفتیم از شیطان پیروی نکنید؟!.....                |
| ۳۳۷ | اخطار به فرزندان آدم <small>علیه السلام</small> ..... |
| ۳۳۷ | وسوسه‌های شیطان.....                                  |
| ۳۴۲ | شیطان عابد را فریب داد.....                           |
| ۳۴۵ | شیخ انصاری و ریسمان ابلیس.....                        |
| ۳۴۷ | آیات ۶۲-۶۴.....                                       |
| ۳۵۰ | قارون و ثروتش چه شد؟.....                             |
| ۳۵۲ | عبرتی برای طمع کار.....                               |
| ۳۵۴ | جهنم آخرین جایگاه بدکاران.....                        |
| ۳۵۷ | فرق آتش جهنم با آتش دنیا.....                         |
| ۳۵۸ | بر جان خود رحم کنید.....                              |
| ۳۵۹ | می‌خواهم آتش جهنم را ببینم.....                       |
| ۳۶۰ | درهای جهنم.....                                       |
| ۳۶۴ | اهل تابوت.....                                        |
| ۳۶۵ | طعام و غذای اهل دوزخ.....                             |
| ۳۶۶ | نوشابه‌های اهل جهنم.....                              |
| ۳۶۹ | لباس اهل جهنم.....                                    |
| ۳۷۰ | سخنرانی شیطان در جهنم.....                            |
| ۳۷۳ | آیه ۶۵.....                                           |
| ۳۷۴ | بسته شدن دهان‌ها.....                                 |

|     |                                                     |
|-----|-----------------------------------------------------|
| ۳۷۶ | گواهان محکمه‌ی عدل الهی                             |
| ۳۷۹ | کیفیت گواهی اعضا و جوارح                            |
| ۳۸۰ | مژده برای توبه کنندگان                              |
| ۳۸۱ | آیات ۶۶-۶۸                                          |
| ۳۸۶ | مسخ از عقوبات کفار                                  |
| ۳۸۷ | حیوانات مسوخ                                        |
| ۳۹۱ | آیات ۶۹-۷۰                                          |
| ۳۹۲ | قرآن شعر نیست                                       |
| ۳۹۷ | شعر و شاعری                                         |
| ۴۰۰ | مقصود از شعراء در آ                                 |
| ۴۰۱ | مراد از شعراء دانشمندان بی                          |
| ۴۰۳ | در هفتاد هزار منبر به حضرت علی علیه السلام می کردند |
| ۴۰۴ | آخوند درباری                                        |
| ۴۰۸ | اثمه‌ی اطهار علیه السلام و شعراء                    |
| ۴۱۱ | رجز امام حسین علیه السلام                           |
| ۴۱۲ | ثواب شعر خواندن درباره‌ی امام حسین علیه السلام      |
| ۴۱۴ | شنیده‌ام خوب شعر می خوانی                           |
| ۴۱۶ | بهره‌مندی انسان از قرآن                             |
| ۴۱۸ | قرآن دل را نورانی می‌کند                            |
| ۴۱۹ | باعث افساد و مرگ قلب                                |
| ۴۲۳ | آیات ۷۱-۷۳                                          |
| ۴۲۸ | اهمیت شیر                                           |
| ۴۳۱ | آیات ۷۴-۷۶                                          |

|                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------|-----|
| آیات ۷۷-۷۹.....                                                       | ۴۳۷ |
| شان نزول هفت آیهی آخر سورهی یس.....                                   | ۴۳۹ |
| لزوم تدبّر در آفرینش انسان.....                                       | ۴۴۰ |
| آیات ۸۰-۸۳.....                                                       | ۴۴۵ |
| توجه به قدرت خداوند متعال.....                                        | ۴۴۷ |
| آفرینش آسمان ها و زمین از آفرینش انسان ها مهملتر.....                 | ۴۴۹ |
| مراد از (مِثْلَهُمْ) چیست؟.....                                       | ۴۵۱ |
| بدن و روح انسان از مرگ تا حشر.....                                    | ۴۵۵ |
| عدم تدریج در کار خداوند.....                                          | ۴۵۸ |
| بازگشت به سوی خدا.....                                                | ۴۶۱ |
| بهترین مژده برای مؤمن.....                                            | ۴۶۴ |
| تسبیح موجودات.....                                                    | ۴۶۶ |
| همه تسبیح گوی او هستند.....                                           | ۴۶۷ |
| تسبیح فاطمه ی زهرا و ثواب آن.....                                     | ۴۶۹ |
| ترتیب امام حسین <small>علیه السلام</small> .....                      | ۴۷۴ |
| شرایط برداشتن ترتیب از قبر امام حسین <small>علیه السلام</small> ..... | ۴۷۵ |
| تسبیحات اربعه.....                                                    | ۴۷۶ |
| مصادر و منابع.....                                                    | ۴۸۵ |

## مقدمه

### بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ بِكِتَابِهِ الْمُبِينِ، الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى نَبِيِّهِ الْأَمِينِ، وَهَدَانَا بِإِزْهَادِهِ إِلَى طَرِيقِ الصِّرَاطِ الْحَقِّ، مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ، وَ لَمْ يَجْعَلْنَا مِنَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ، وَ عَرَّفَنَا مُفَسِّرَ دَلَامِ الْكَلِمَاتِ مِنَ الْهُدَاةِ الْمَهْدِيِّينَ، مِنْ آلِ طِهٍّ وَ يَاسِينَ، وَ هُمْ لِكِتَابِهِ الْمُخَاطَبِينَ، لَا يُفَسِّرُ الْقُرْآنَ إِلَّا بِهِمُ الْأُئِمَّةُ الْمَغْضُومِينَ، وَ الصَّلَوةَ وَ السَّلَامَ عَلَى سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمُرْسَلِينَ، وَ عَلَى قُرَّةِ عَيْنِهِ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، وَ ابْنِ عَمِّهِ وَ وَصِيِّهِ وَ وَزِيرِهِ وَ خَلِيفَتِهِ فِي الْمُسْلِمِينَ، عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ عَلَى الْأُئِمَّةِ الطَّيِّبِينَ، الَّذِينَ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَ جَعَلَهُمْ مِنَ الطَّاهِرِينَ، وَ لَعَنَ الدَّائِمَ عَلَى غَائِنِهِمُ الْمَلْعُونِينَ، أَبَدَ الْأَبَدِينَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ».

دیر زمانی بود، در این اندیشه بودم که کتابی در تفسیر سوره‌ی مبارکه‌ی ﴿یس﴾ به رشته‌ی تحریر درآورم. چرا که این سوره معانی قرآن کریم را به طور سربسته و فشرده در خود جمع کرده است.

از طرف دیگر هدف و اساس قرآن بر معرفی مبدء و معاد، یعنی خداشناسی است، و لازمه‌ی خداشناسی، معرفت و شناخت پیامبران خداست، و دنباله‌ی این هدف‌ها، مجادله و مبارزه با کفار و مشرکان و استدلال بر درست بودن راه خداپرستان و باطل بودن دیگران و بالآخره بهشت و بهشتیان، و نعمتهایی که در آن است، و دوزخ و

دوزخیان و رنجهایی که در آن است، می باشد.

انسان با یک نظر اجمالی به این حقیقت می رسد که رسالت اصلی قرآن که تبیین مبدء و معاد و دعوت به آن است، در این سوره گنجانده شده است، و نیز این اندیشه به ذهن می رسد که اگر تفسیر سوره ی ﴿یس﴾ نوشته شود مثل این است که برای تمامی قرآن نوشته شده، چرا که ﴿یس﴾ قلب قرآن است.

ولی اشتغالات گوناگون و گرفتاری های دنیوی و کمی استعداد، از اقدام به این اندیشه ی خوب و کار مبارک منع و بلکه مأیوس می کرد، تا این که خود را ملزم نمودم قرآن را از سوره ی «حمد» شروع کرده تا سوره ی «ناس» با تفکر و آرامش خاطر ختم نمایم.

با این نیت آغاز نمودم، هنگامی که به سوره ی ﴿یس﴾ رسیدم با عنایت پروردگار نورانی در ذهن خود احساس کردم و به واهی خود امیدوار شدم و هر آیه ای که قرائت می کردم استعدادم را بالا می برد، و قی به این آیه: ﴿أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنْ اعْبُدُونِي﴾ رسیدم چنان تصور کردم که جرقه ای از نور قرآن جهیدن گرفت و عزم مرا تبدیل به جزم نمود، قبل از آن که قرآن را ختم نمایم از همان روز به نوشتن تفسیر سوره آغاز نمودم و در ضمن مطالعه، با سخن گهربار حضرت امام صادق (ع) مواجه شدم که فرموده است:

«عَلِّمُوا أَوْلَادَكُمْ یَسَ فَإِنَّهَا رَیْحَانَةُ الْقُرْآنِ»: سوره ﴿یس﴾ را بر فرزندانان یاد بدهید چرا که سوره ی (یس) ریحانه «گل سرسبد» قرآن است.

با الهام گرفتن از این حدیث نورانی و با توجه به حلاوت و جذابیت کلمه ریحانه، اسم «ریحانة القرآن» را برای این کتاب برگزیدم.

الحمد لله به یاری خداوند متان و توجّه حضرت بقیة الله الاعظم، حجة بن الحسن عجل الله تعالی فرجه الشریف، و وفور نعمت سلامتی، کتاب را به اتمام رسانده و در دنیا به آرزویم نایل گشتم. خدایا! این خدمت ناچیز را از این عاصی و معترف به گناه و لغزشها قبول فرما.

به کرم و عظمتت، و حرمت اولیاء و مقربان درگاهت، با عفو جرایم و گناهانم، به آرزوهای آخرتم نایل گردان! آمین یا ربّ العالمین.

سید ابراهیم حسینی لیلابی

قم سنة ۱۴۳۲ هجری قمری

www.ketab.ir